

Bóg nie istnieje cz. 4

Autor tekstu: **Carla Rus i Paul van de Wint**

Tłumaczenie: **Ilona Vijn-Boska**

Na początku czerwca tego roku holenderska stacja telewizyjna VPRO w ramach programów edukacyjnych RVU nadała [program „Bóg nie istnieje”](#) autorstwa Paula van de Winta i Roba Muntza. Program ten składał się z sześciu odcinków, w których Paul Jan van de Wint rozmawiał z sześcioma znanymi holenderskimi naukowcami o niebezpieczeństwie, funkcji i absurdzie wiary.

Cały zapis cyklu "Bóg nie istnieje":
Cz. 1. [Rozmowa z Dickiem Swaabem](#) (neurobiolog)
Cz. 2. [Rozmowa z Andriesem van Dantzigiem](#) (psychiatra)
Cz. 3. [Rozmowa z Hansem Crombachem](#) (psycholog i prawnik)
Cz. 4. Rozmowa z Carłą Rus (psychiatra, traumatolog i psychoterapeutka)
Cz. 5. [Rozmowa z Vincentem Icke](#) (astrofizyk i kosmolog)
Cz. 6. [Rozmowa z Jaapem van Heerdenem](#) (psycholog)

W czwartym odcinku Paul van de Wint rozmawiał z Carłą Rus, która jest psychiatrą, traumatologiem i psychoterapeutką, od 1982 roku pracuje w amsterdamskim domu pomocy dla kobiet *Blijf van m'n Lijf* (Zostaw mnie w spokoju), gdzie bite i zagrożone przez mężczyzn kobiety znajdują bezpieczne schronienie a zarazem profesjonalną pomoc w ich problemach. Carla została wychowana w wierze chrześcijańskiej w rodzinie zreformowanych protestantów.

Paul van de Wint: Jako psychiatra pracowałaś dużo z wierzącymi kobietami, które były ofiarami seksualnej przemocy. Jaki jest według ciebie związek między religią a przemocą w nad kobietami?

Carla Rus: Jeżeli popatrzy się na teksty zamieszczone w Biblii, w Koranie czy w Torze, to można stwierdzić, że jest tam wiele nieprzyjaznych kobietom fragmentów mogących być zachęceniem do przemocy nad kobietą. Samo w sobie nie jest to zadziwiające, bo te teksty powstały między pięćset lat przed a sześćset lat po Chrystusie. W tym czasie dla człowieka do przeżycia najważniejsza była fizyczna siła a psychika odgrywała niewielką rolę. Przez to

mężczyzna był bardziej uprzywilejowany i to odcisnęło piętno na życiowych założeniach oraz miało swe odbicie w pismach świętych. Nieprzyjazne kobietom teksty nie odgrywałyby obecnie zgubnej roli, gdyby nie były dosłownie przyjmowane, tylko jako symbolika lub historia. W Starym Testamencie, w Torze, można znaleźć słowa: Sprzedaj swoją córkę jako niewolnicę, ona nie wyzwoli się tak jak mężczy niewolnicy. To jest oczywiście straszne zdanie, lecz absolutnie nieaktualne obecnie. Inny tekst z biblii, który może o wiele więcej zła wywołać to opowieść o Locie. Lot miał dwie córki, i z obiema się przespał i później one urodziły mu dwóch synów. Dzięki tym chłopcom powstały dwa silne narody a Bóg tego nie potępił i nie wypowiedział żadnego negatywnego zdania o tym. Ten tekst jest niekiedy przywoływany przez sprawcę kazirodztwa jako przesłanie legitymujące jego czyn. Branie tekstów świętych dosłownie zmienia je zupełnie i często staje się zachętą do przemocy. Na przykład, jest taki tekst w Koranie — rozdział czwarty, wers 34 - gdzie jest napisane, że kobieta powinna być posłuszna mężczyźnie, a jeżeli tego nie uczyni, to mężczyzna ma prawo ją uderzyć. Teolog Gazala Anwar pochodząca z Pakistanu twierdzi, że większość muzułmanów uważa, że Koran należy traktować jako dosłowne słowa Boga i swoje zasady zachowania opiera na Koranie. Tym samym można przyjąć, że w ten sposób Koran bezpośrednio zachęca do przemocy w stosunku

do kobiet. I jeśli teraz spojrzysz się na mieszkańców naszych domów 'Zostaw mnie w spokoju', to można stwierdzić, że proporcjonalnie wiele kobiet jest muzułmańskiego pochodzenia, a więc to może być przyczyną.

A muzułmańskie kobiety, jak one o tym myślą? Czy zgadzają się z takim traktowaniem?

W tej kwestii jestem pesymistką. Niedawno przeprowadzono w Turcji, na Uniwersytecie w Ankarze, badania na temat tego tekstu z Koranu i ankietowane kobiety pytano, czy w pewnych okolicznościach dopuszczalne jest bicie. I co się okazało? Aż 39% kobiet uważało to za dozwolone. Owe okoliczności w których wolno uderzyć, to niezgoda na seks, przypalenie jedzenia lub kłótnia z mężem. A trzydzieści dziewięć procent to jeszcze bardzo dużo.

Jak to jest właściwie, że one zgadzają się z tym bez sprzeciwu?

No, według mnie tu wchodzi w rachubę pewien rodzaj identyfikacji z ciemnością. To jest bardzo stara religia przekazywana z pokolenia na pokolenie. I w pewien sposób są one indoktrynowane, tak to nazywam, i identyfikują się z gnębicielem. A do tego dochodzi jeszcze świadomość faktu, że znane gnębienie domowe bezpieczniejsze jest niż nieznaną wolność. Jest tutaj jeszcze bardzo duży krok do zrobienia, aby uwolnić się od tradycji.

Postać Boga w tych trzech monoteistycznych religiach jest patriarchalna, czy zawsze tak było?

Nie, nie zawsze. Około pięćset lat przed Chrystusem powstał Judaizm a przed tym Żydzi wierzyli w politeistyczne religijne bóstwa, co oznacza, że ubóstwiali zarówno boginie jak i bogów. Istnieją stare inskrypcje, gdzie Jehowa — który później przez Judaizm i Chryścijaństwo został uznany za jedynego i prawdziwego Boga — przedstawiony jest w towarzystwie bogini płodności Aszery jakoby jego małżonki. Potem, kiedy Żydzi chcieli mieć jednego Boga, mniej więcej pięćset lat przed Chrystusem, siłą odtrącili politeistycznych bożków i wtedy też usunęli boginię Aszerę. To samo zresztą odbyło się w królestwie bizantyjskim, kiedy pojawił się islam. [1]

Więc wszyscy dążyli do abstrakcyjnego Boga.

Tak, do jednego abstrakcyjnego, którego można sobie wyobrazić jako miłość i dobroć. Niestety, wielu ludzi nie mogło podołać tej formie abstrakcji i chociaż nie było żadnych obrazów Boga w świecie zewnętrznym to w ich myślach powstawało ich coraz więcej. Te obrazy były personifikowane, bo największą szansą na przedstawienie sobie niewidzialnego Boga jest jego personifikacja. Istniejące stosunki damsko-męskie zostały przypisane niewidzialnemu Bogu, a że bycie mężczyzną było korzystniejsze, więc Bóg został mężczyzną. Takie wyrażenia jak: 'Pan, twój Bóg' lub 'Bóg Ojciec' wyraźnie wskazują jego męski charakter. Szczególnie w Torze i Starym Testamencie, a także później w Koranie, można spostrzec, że Bóg był prawdziwym władcą, bojownikiem i potrafił surowo ukarać nieposłusznych jemu — prawdziwy męski Bóg. Również od powstania męskiego Boga religijnymi urzędnikami mogli być tylko mężczyźni. Mężczyźni przypadła w udziale także bardziej ekskluzywna więź z Bogiem. I tak na przykład apostoł Paweł w Nowym Testamencie powiedział, że jak kobieta modli się z odsłoniętą głową lub wymawia imię Boże, to przynosi hańbę swojemu małżonkowi, bo on jest jej głową. Lecz mężczyzna nie potrzebował nakrycia głowy, bo był obrazem Boga.

Czy jest więcej tego rodzaju przykładów? Jak to jest w judaizmie, ortodoksyjnym judaizmie, a jak w katolicyzmie?

Niedawno Watykan wypuścił list pasterski, że stanowiska kościelne mogą być tylko i wyłącznie piastowane przez mężczyzn. A jak popatrzysz się na islam, to imamowie też sami mężczyźni, a męskie pomieszczenie do modlitwy są w meczetach o wiele większe i ładniejsze niż dla kobiet. U ortodoksyjnych żydów nie wolno kobiecie sprzeciwić się mężowi i podawać ręki obcemu mężczyźnie. Tak więc projekcja starych tekstów wciąż pojawia się w obecnym życiu.

A opowiadanie o stworzeniu świata? To nie zgadza się pod żadnym względem z teorią ewolucji czy nawet z mechanizmem rozmnażania.

Ostatnie opowiadanie o stworzeniu świata zostało napisane około pięćset lat przed Chrystusem, a więc podczas wygnania babilońskiego. Tak więc około tysiąc lat po usunięciu bogiń płodności. A w istocie postać bogini płodności odpowiada bardziej rzeczywistości, ponieważ ludzie, jak inne ssaki od zarania dziejów, rodzi się z kobiet. W ostatnim świętym tekście, oczywiście prawie wszyscy to znamy, Adam został stworzony na podobieństwo Boga a Ewa z żebra Adama. W ten sposób role zostały odwrócone — jest to zupełnie przeciwne naturze i faworyzuje mężczyznę oraz jego dominację nad kobietą.

To zadziwiająca, że ludzie w to wierzą.

Tak, to budzi zdziwienie, lecz tak właśnie jest. Sądzę, że dlatego tak to zostało opisane, bo dominujący mężczyzna bał się, że kobieta mogłaby być pierwszym stworzeniem, a przez to być w szczególnych łaskach u Boga. A więc pewnego rodzaju zazdrość o macicę analogiczne do freudowskiej zazdrości o penisa.

I w to ludzie chcieli wierzyć, nieprawdą.

Chciałeś powiedzieć mężczyźni dla których było to korzystniejsze. Oczywiście zadziwiającym jest, że kobiety też tak łatwo w to uwierzyły. A przecież to było ich kosztem.

Więc dlatego, że walka i fizyczna siła były tak ważne, musiał powstać pewien rodzaj absolutnego Boga rodzaju męskiego. A usunięcie kobiecych bogiń miało negatywny wpływ na rzeczywistość.

Przed wszystkim ludzkość jeszcze bardziej odeszła od rzeczywistości. Dalsza część opowieści o stworzeniu jeszcze bardziej pogłębia kobiety. Adam i Ewa żyli w raju, gdzie były różnorodne drzewa owocowe i tylko jedno z którego nie wolno było jeść owoców, ponieważ było to drzewo złych i dobrych wieści. W pewnym momencie wąż skusił Ewę, aby jednak zjadła zakazany owoc a Ewa następnie skusiła Adama, aby zrobił to samo. W momencie uświadomienia sobie popełnionego wykroczenia zdali sobie również sprawę ze swojej nagości i swojego erotyzmu. Tu pojawiają się dwie interesujące rzeczy, po pierwsze zostaje położone ogniwo między rodzącą się świadomością seksualną u człowieka oraz wstydem za to, a rozumem [2] zdolnym do rozróżniania dobra od złego. A drugą jest obarczenie kobiety winą za obudzenie męskiego erotyzmu, ponieważ to ona uwodzi mężczyznę, i to przez nią staje on się świadomy swojego seksualizmu, za który to on się wstydzi. Do dzisiaj często na kobietę zrzucą się winę za brak pohamowań u mężczyzny nad jego własnymi żądzami seksualnymi.

Ponieważ kobieta kusi?

Tak, kobieta uwodzi. W sprawach o gwałt często pojawia się pytanie, czy kobieta nie dała powodu do tego poprzez niewłaściwe zachowanie lub ubranie. A jeszcze gorzej jest w muzułmańskich krajach, gdzie zgwałconą dziewczynę nie tylko nie wspiera się psychicznie, ale traktuje się ją jako osobę przynoszącą hańbę własnej rodzinie. Hańbę kalającą honor. A honoru trzeba bronić za wszelką cenę więc jej ojciec lub brat może nawet ją zamordować.

To jest niewiarygodnie barbarzyńskie i zwierzęce zachowanie!

Rzeczywiście zwierzęce, ale przecież pozostaliśmy w pewien sposób zwierzętami, nieprawdą! Przecież nasze mózgi zbudowane są z filogenetycznie starych części, pnia mózgu i układu limbicznego, gdzie umieszczone są nasze pierwotne instynkty, popędy i przetrwania odruchy. A powyżej usytuowany jest rozum, który ludzkość wyniósł prawie do boskości i zrobił z niej gwiazdę intelektu, po milionach lat udoskonalania się. Lecz interakcja między starą a nową częścią mózgu jest jeszcze niezbyt dobrze skoordynowana.

I pewnie tak będzie jeszcze wiekami?

Tak. I interesującym w tym opowiadaniu jest fakt, że w momencie kiedy Adam i Ewa zdali sobie sprawę z posiadania popędów zwierzęcych i wstydu z tego, musieli opuścić raj. Można więc powiedzieć, że stracili dziecięcą beztroskę. A więc konsekwencją uzyskania rozumu i prawie boskiego statusu była utrata dziecięcej beztroski, a co za tym idzie — pozwolenie na nagość i seks bez poczucia wstydu.

Tak, ale przecież rozum szybciej dopasowuje się do instynktu, niż odwrotnie.

To może zachodzić w obie strony. Rozum może panować nad instynktem lub słuszność instynktów uzasadniać, kiedy zwraca się w złą stronę i nie jest już tak rozsądny.

I często tak się dzieje.

Tak, niestety.

I ciągle nie możemy tego się oduczyć.

Niestety, ciągle instynkty nami rządzą.

Zasłanianie twarzy przez muzułmanki, przymus pozostawiania dziewicą i tym podobne rzeczy to też projekcja seksualnych instynktów mężczyzny?

Tak myślę. W Koranie jest tekst w którym prorok Mahomet mówi, że wierzące kobiety powinny nosić nikab, co stanowi zaporę przed nieodpowiednimi reakcjami seksualnymi mężczyzn oraz jest czynnikiem uspokajającym i hamującym niewłaściwie ukierunkowany popęd płciowy. To była w czasach Mahometa prawdopodobnie realistyczna porada. Dlatego też potrafię zrozumieć, że wiele muzułmańskich kobiet uważa Go za przyjaźnie nastawionego do kobiet, lecz .....

Przyjaźnie nastawionego, bo chciał je ochronić przed atakami mężczyzn.

Tak, lecz czy nie uczciwiej byłoby zwrócić uwagę mężczyznom, że muszą rozsądnie i z szacunkiem zachowywać się w stosunku do kobiet i traktować je nie jak obiekt seksualnego pożądania?

Panować nad swoimi namiętnościami.

Według mnie nie mogąc panować nad swoimi pokusami na widok kobiety, zrobili z niej obiekt niegodny zachwyty.

Tak, kobiety przebrane jak czarne zjawy, wydają się mało atrakcyjne i trudno, aby uwiodły połyskiem swych włosów.

Dokładnie.

Lecz do dzisiaj to jest noszone.

Tak, do dzisiaj muzułmanki zasłaniają twarze. To również jest w pewnym stopniu tradycją, która również w tej chwili staje się modna w Holandii. Jesteśmy nowoczesnym społeczeństwem w którym noszenie zasłon utrudnia porozumiewanie się. Niewerbalna komunikacja jest też bardzo ważna. Tak więc za dużo przykrycia ciała nie pomaga w normalnym uczestnictwie w społeczeństwie zachodnim. Do tego trzeba również dodać, że żyjemy w klimacie umiarkowanym i przez to promienie słoneczne, a więc witamina D, nie mają szans dotarcia do skóry a to zwiększa między innymi ryzyko zachorowań na niektóre choroby. Mimo to wiele kobiet muzułmańskich podejmuje tę nieracjonalną decyzję i zasłania twarz.

Może to jest pewien rodzaj protestu.

Tak, to się zgadza, bo czasem jest śmiałą reakcją na antyislam.

A żądanie, żeby kobieta muzułmańska przed ślubem nie straciła dziewictwa?

Sądzę, że to wypływa z prymitywnego, pierwotnego instynktu męskiego zabezpieczania własnych genów.

Przekazywania DNA.

Dokładnie, troska o przekazanie własnego DNA, która została ukryta pod kwestią honoru kobiety. Zresztą tutaj też obowiązują kobiety inne prawa niż mężczyźni. Mężczyźni mają właściwie wolną rękę i nikt mu nic nie zabrania robić. Podczas gdy dziewczyna z którą się ma ożenić musi być dziewicą. Często od ich dwunastego roku życia dziewcząt jest kontrolowane przez ich matki i ciotki.

Jak to wpływa na psychikę dziewczęcą?

Presja pozostawiania dziewicą powoduje, że dziewczęta są bardzo surowo wychowywane i krótko trzymane w domu. Równocześnie dziewczęta te chodzą do holenderskich szkół i chcą być podobne do swych koleżanek. To wywołuje wiele problemów i stwarza trudne sytuacje dla tych dziewcząt. Liczba usiłowań samobójstw jest dwa razy większa u nich w porównaniu do ich holenderskich koleżanek. Być może spowodowane jest to strachem przed konsekwencjami wykrycia utraty przez nie dziewictwa. W takiej sytuacji rodzina potrafi się ich wyrzec albo mogą zostać zamordowane dla ocalenia honoru rodziny.

Ewolucyjnie zakładając przewaga męska miała swoją funkcję.

Tak, w czasach kiedy fizyczna siła była najważniejsza do przeżycia. Lecz teraz żyjemy w innym czasie i w innym społeczeństwie, gdzie najważniejsza jest komunikacja międzyludzka. Dlatego nie jest rozsądne, aby siła fizyczna miała jeszcze znaczenie.

A więc kobiety i mężczyźni powinni być równouprawnieni.

Tak, to by było najlepsze dla dalszej ewolucji. Nie chcę myśleć, że w przyszłości ludzkość wciąż będzie w mocy dominującego, agresywnego osobnika i jego prymitywnego zachowania oraz nieszczęść i wojen przez to wywołanych.

A więc jest nadzieja, że prymitywny osobnik kiedyś wymrze.

Niestety nikt tego nie wie. Mam tylko nadzieję, że kiedyś to się zmieni i że kobiety będą tak samo traktowane jak mężczyźni.

*

Źródło: [Positief Athed'sme](#). Publikacja w Racjonaliscie za zgodą autorów PA oraz autorów programu.

Przypisy:

[1] Zob. więcej: [Przemilczana historia Jehowy](#) - przyp. red.

[2] Rozum usytuowany jest w neokorteksie powstałym z dwóch cienkich warstw

korteksu około 100 milionów lat temu. Korteks był odpowiedzialny u ssaków za planowanie, rozumienie spostrzeżeń organu zmysłów i koordynację ruchu. Neokorteks, w porównaniu z dwoma starymi warstwami starego mózgu, dawał szczególną siłę intelektualną i u *Homo sapiens*, a więc u ludzi, stał się ośrodkiem myślenia, centrum intelektu - przyp. tłum.

(Publikacja: 14-10-2005 Ostatnia zmiana: 05-11-2005)

Oryginał.. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4405>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl